

Narava Slovenije - bleščeči biser Evrope

Natura 2000 je evropsko omrežje varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije. Njen glavni cilj je ohraniti dragoceno biotsko raznovrstnost za prihodnje rodove. Na varstvenih območjih želimo ohraniti živalske in rastlinske vrste ter habitate, ki so redki ali pa so v Evropi že ogroženi.

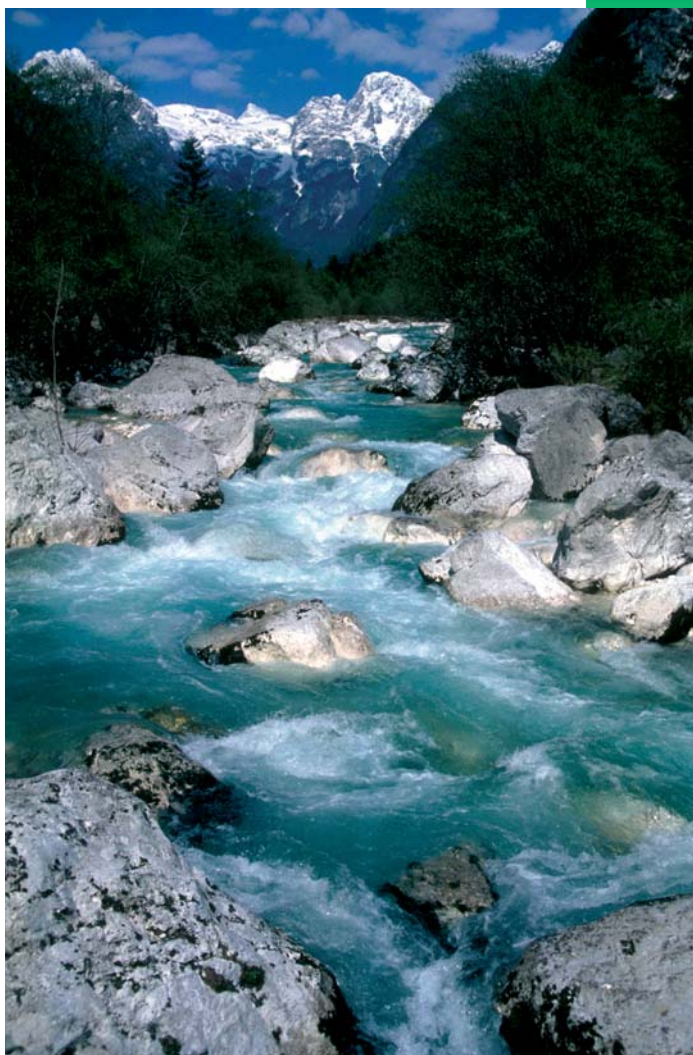
Evropska unija je omrežje Natura 2000 uvedla kot enega od pomembnih delov izvajanja direktive o ohranjanju habitatov in direktive o ohranjanju prostoživečih ptic. Slovenija je ob pridružitvi Evropski uniji predlagala seznam naravnih območij, ki ustrezajo merilom obeh direktiv.

Direktivi podpirata trajnostni razvoj, ki lahko zadovoljuje potrebe sedanjih rodov, hkrati pa ne škodi potrebam prihodnjih. Na varstvenih območjih Natura 2000 ne izključujeta človeške dejavnosti. Vendar pa moramo zagotoviti, da človeške dejavnosti ne bodo ogrozile narave, temveč bodo - kadar bo to mogoče - njeno ohranjanje podpirale.

Ohranjeni gozdovi sestavljajo dve tretjini območij Natura 2000 pri nas. V njih je svoj življenjski prostor našel tudi mali skovik.

Fotografija: Milan Vogrin

Fotografija: Jože A. Mihelič / Arhiv Triglavskega narodnega parka

Življenje v vodi in ob njej je pokazatelj ohranjenosti vodnega bogastva.

Natura 2000 v številkah

Slovenija je aprila 2004 določila, katera območja sodijo v omrežje Natura 2000, in se tudi zavezala, da jih bo ustrezno varovala. Določila je 26 območij za ohranjanje ptic in 260 območij za ohranjanje habitatnih tipov in vrst. Tako je v omrežju skupaj 286 varstvenih območij, ki zavzemajo približno 35 odstotkov slovenskega ozemlja. Posebnost Slovenije je velika pestrost živalskih in rastlinskih vrst na majhni površini ter dobro ohranjena narava. Na varstvenih območjih domuje 111 ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, ki jih varuje direktiva o habitatih, in 105 vrst, ki jih ščiti direktiva o pticah. Glede na število zaščitene vrste in delež državnega ozemlja v omrežju Natura 2000 je Slovenija v samem evropskem vrhu.

Dve tretjini varstvenih območij je poraščenih z gozdom, velik je delež neporaščenih površin (to so pretežno skalne stene), slaba desetina površin je nad gozdno mejo, pomemben pa je tudi delež travšč. V Triglavskem narodnem parku, regijskih in krajinskih parkih ter rezervatih in naravnih spomenikih se nahaja četrtna skupne površine območij Natura 2000 pri nas.

Fotografija: Matjaž Bedjanič

Pozejdonka raste na morskem dnu med Koprom in Izolo. To je najbolj severna lega na Jadranu in v celotnem Sredozemlju

Mrtvice so biseri narave Pomurja, na skrajnem vzhodu Slovenije leži ena najlepših - Muriša.

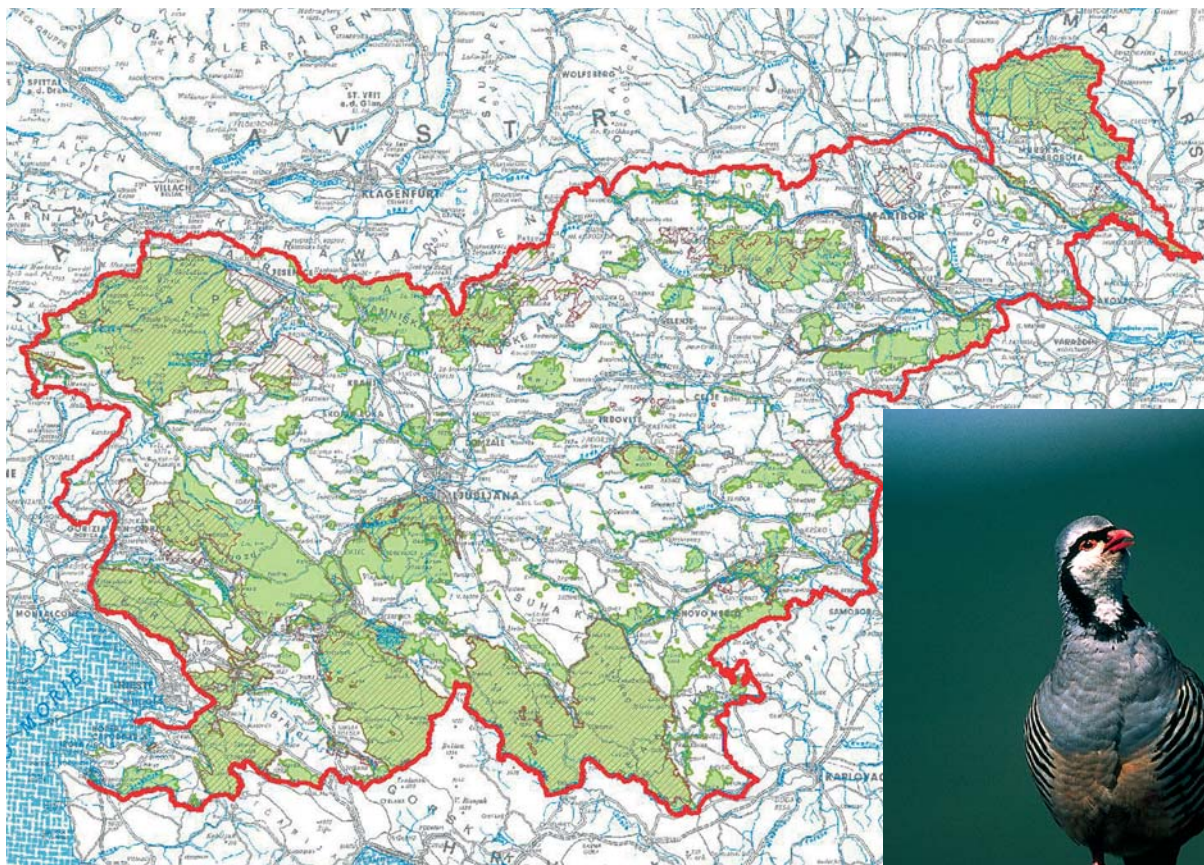

Fotografija: Tihomir Makovec

Vodno praprot oz. štiriperesno marzilko v Sloveniji in drugod po Evropi le redko najdemo.

Fotografija: Matjaž Bedjanič

Območja, ki so varovana po direktivi o ohranjanju prostoživečih ptic
število območij: 26
površina: 498.046 ha
delež ozemlja Slovenije: 22,8 %

Potencialna območja po direktivi o ohranjanju habitatov
število območij: 260
površina: 639.878 ha
delež ozemlja Slovenije: 31,5 %

Območja se pretežno prekrivajo, saj je 60 odstotkov površin, predlaganih na podlagi direktive o habitatih, znotraj posebnih varstvenih območij, predlaganih po direktivi o pticah.

Fotografija: Luka Božič

Ohranjeni gozdovi sestavljajo dve tretjini območij Natura 2000 pri nas. V njih je svoj življenjski prostor našel tudi mali skovik.

Ohranjena narava je razvojna priložnost

Narava, ki smo jo ohranili na območjih Natura 2000, predstavlja razvojno priložnost za številne dejavnosti, še posebej za naravi prijazne oblike kmetovanja in ekoturizem. Evropska unija nudi sofinanciranje naravovarstvenih projektov (projekti LIFE Narava), naravi prijaznih oblik kmetovanja (sredstva za razvoj podeželja in strukturni skladi) in drugih dejavnosti trajnostnega razvoja (strukturni skladi). Nekaj tovrstnih projektov se v Sloveniji že izvaja ali pa

so že zaključeni, na primer na Kraškem robu, Cerkljanskem polju, Ljubljanskem barju, Pokljuki, Kozjanskem, v Sečoveljskih solinah in v Škocjanskem zatoku.

Ilirsko-bukovi gozdovi so bili na seznam direktive o habitatih dodani na predlog Slovenije.

Želite izvedeti več o območjih Natura 2000?

Pričujoči list je druga v vrsti informacij o izvajanju projekta Natura 2000 v Sloveniji. Več informacij o projektu Natura 2000 v Sloveniji najdete na spletni strani Ministrstva za okolje, prostor in energijo, www.natura2000.gov.si, kjer so predstavljeni tudi vsi predpisi in strokovna gradiva. Vsa vprašanja in predloge pa lahko pošljete na elektronski naslov info.mop@gov.si.

Če želite izvedeti več o posameznih varstvenih območjih Natura 2000 v Sloveniji, lahko podrobnejše informacije dobite na območnih enotah Zavoda RS za varstvo narave. Območja Natura 2000 si lahko ogledate tudi na spletni strani "Interaktivni naravovarstveni atlas", ki se nahaja na spletnih straneh Agencije RS za okolje, www.arso.gov.si.

Za vsa pojasnila o projektih LIFE Narava lahko pišete Vesni Kolar Planinšič (vesna.kolar-planin-sic@gov.si) na Ministrstvo za okolje, prostor in energijo. Vsa vprašanja, ki se nanašajo na sredstva za razvoj podeželja in strukturnih skladov Evropske unije, pa lahko naslovite na Janjo Kokolj Prošek (janja.kokolj@gov.si) na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Izdajatelj in založnik
Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Dunajska cesta 48, Ljubljana

Besedilo
Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Peter Arko

Fotografije
Matjaž Bedjanič, Luka Božič, Špela Habič, Tihomir Makovec, Jože A. Mihelič, Metka Škornik, Milan Vogrin

Zemljevid
Ministrstvo za okolje, prostor in energijo - Agencija RS za okolje

Lektoriranje
Saša Babič

Oblikovanje
Andrejka Čufer

Prelom in tisk
Littera Picta, Ljubljana

Naklada
2000 izvodov

Ljubljana, julij 2004

Čmrljeliko mačje uho je že prava redkost pri nas, najdemo ga le še na Kozjanskem. To lepoto lahko ohrani samo preudarno kmetovanje brez uporabe umetnih gnojil in kemikalij.

Fotografija: Metka Škornik / Arhiv Kozjanskega parka

